

Datum
2015-05-11Dnr/Beteckning
TSG 2015-272Ert datum
2015-02-11Er beteckning
N2014/4943/EFRegeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Automatiserade beslut – färre regler ger tydligare reglering (SOU 2014:75)

Sammanfattning

Transportstyrelsen

- tillstyrker E-delegationens förslag att de bestämmelser som i dag finns i lagar och förordningar om att beslut får fattas automatiserat upphävs,
- delar E-delegationens bedömningar i betänkandet men saknar en närmare analys om rättelse och omprövning,
- tillstyrker i huvudsak författningsförslagen men anser att regleringen i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon, lagen (2004:629) om trängselskatt och vägtrafikskattelagen (2006:227) bör ses över för att uppnå en större enhetlighet. I den översynen bör ingå även förordningen (2014:1564) om infrastrukturavgifter på väg.

Allmänt

Genomgången i betänkandet av nuvarande regleringar om automatiserade beslut och de resonemang som förts i tidigare utredningar och lagstiftningsärenden, visar på den osäkerhet som finns i frågan om sådana beslut får fattas utan stöd i lag eller förordning. Mot den bakgrunden, JO:s uttalande och den reglering om automatiserade beslut som finns inom delar av vägtrafikområdet, är det knappast förvånande att Transportstyrelsen i framställan som sägs i avsnitt 4.6.9 begärde regeringens uttalade stöd för automatiserade beslut i vissa körkortsärenden. Att beredningen dragit ut på tiden understryker ytterligare denna osäkerhet.

E-delegationens analys av rättsläget är välgörande och ger stöd för att osäkerheten nu bör undanröjas.

Överväganden i betänkandet

Transportstyrelsen tillstyrker förslaget i avsnitt 5.2 och delar E-delegationens överväganden i avsnitt 5.1–5.5. När det gäller rättelse och omprövning gör delegationen i avsnitt 5.6 valet att inte ta upp de frågorna i betänkandet. Även om Transportstyrelsen har förståelse för att uppdraget inte rymmer den omfattande genomlysning som krävs, är rättelse och omprövning från rättssäkerhetssynpunkt en viktig pusselbit som måste fogas till de automatiserade besluten. En närmare analys hade därför varit önskvärd.

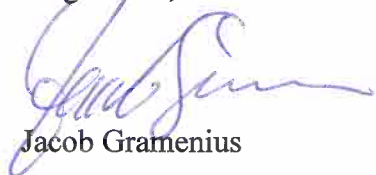
Författningsförslagen

Lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon, lagen (2004:629) om trängselskatt och vägtrafikskattelagen (2006:227) har som gemensam nämnare att Skatteverket är beskattningsmyndighet medan Transportstyrelsen, för Skatteverkets räkning, fattar beslut genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret. Ett liknande upplägg, med Trafikverkets som avgiftsupptagare, finns numera även i förordningen (2014:1564) om infrastrukturavgifter på väg.

I lagarna enligt ovan regleras den gemensamma nämnaren på lite olika sätt. Detta medför enligt avsnitt 5.5 att någon ändring inte föreslås i lagen om trängselskatt. Från en formell utgångspunkt kan Transportstyrelsen dela den bedömningen men ser samtidigt att det uppkommer sådana skillnader i författningstexterna att det finns risk för missuppfattningar. Vidare kommer lagen om vägavgift för vissa tunga fordon genom den föreslagna ändringen att sakna en tydlig hänvisning till att beslut ska fattas med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Mot denna bakgrund anser Transportstyrelsen att regleringen bör ses över i samtliga nu nämnda författningar i syfte att uppnå större enhetlighet och därmed en ökad tydlighet.

Detta ärende har beslutats av stabschefen Jacob Gramenius. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog körkortsexpert Ingalill Fridholm, utredare Eva Nilsson-Hedman samt verksjuristerna Daniel Granqvist och Bengt Magnusson, den senare föredragande.

Jacob Gramenius